

De energietransitie naar energiedemocratie

Dirk Vansintjan

Delft 03/04/2017

Dirk Vansintjan

(BE)

- actief in HE-sector sinds 1985 watermolen Rotselaar
- mede-oprichter
  - Ecopower °1991
  - e-productie 1995<
  - ODE-Vlaanderen °1996
  - REScoop.be °2010
  - REScoop.eu °2013
  - REScoop.vl °2015
- voorzitter REScoop.eu

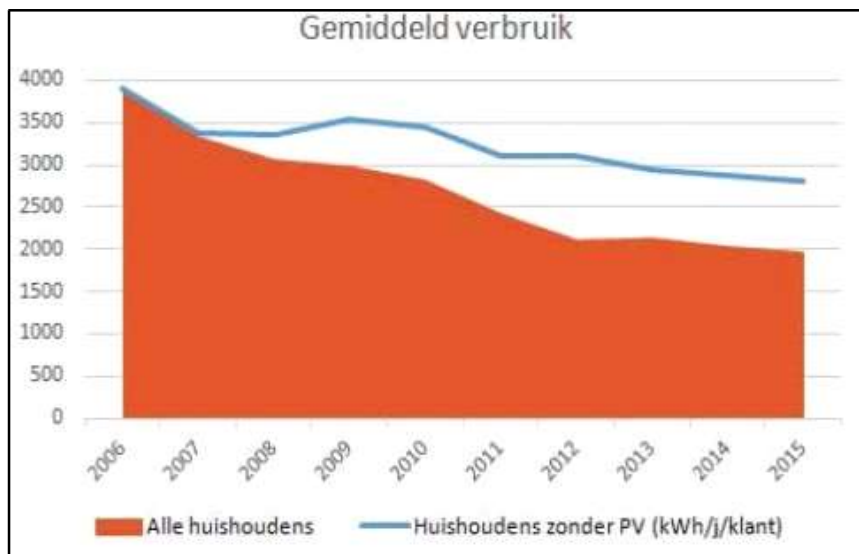

Ecopower (Flanders, BE)

- 1982: not for profit organisation
- 1985: purchase 2 watermills
- 1991: foundation Ecopower cvba around kitchen table
- 1995: start production green electricity in Rotselaar
- 1996: foundation of ODE-Vlaanderen
- 1999: support mechanism/tender city of Eeklo
- 2001-2: 2 x 1,8 MW = 1 x 0,6 MW WTG
- 2003: start as supplier/growth
- end 2016: 50.000 members/ 100 GWh/y production/supply/ 1,5% of Flemish households/50 M€ equity
- production/supply of woodpellets
- 41% has PV: 76 GWh/y
- consumption from grid has dropped
  - less than 2000 kWh/y (PV-owners)
  - less than 3000 kWh/y (no PV)

Direct participation Ecopower (2013)

in 1 x 2 MW wind turbine

Profit sharing: 100%
Energy bill: ▼

€ 3,000,000

100%

dividend (2%)

€ 60,000

Lower energy bill

€ 180,000

100%

100%

social objective
and added value to
society

€ 240,000
(8%
guaranteed)

100%

4,000,000 kWh green electricity à 0,21€

capital -profit- production

co-owner – creation of added value to society – self
determination

Wat is een REScoop?

- › REScoop afkorting van:
Renewable Energy Sources COOPerative
- › een REScoop is een open groep van burgers die samen werken rond hernieuwbare energie en/of energie-efficiëntie (productie, distributie, levering, diensten), ook gekend als 'community energy initiatives'
  - ongeacht hun legaal statuut
- › Zie: www.rescoop.eu

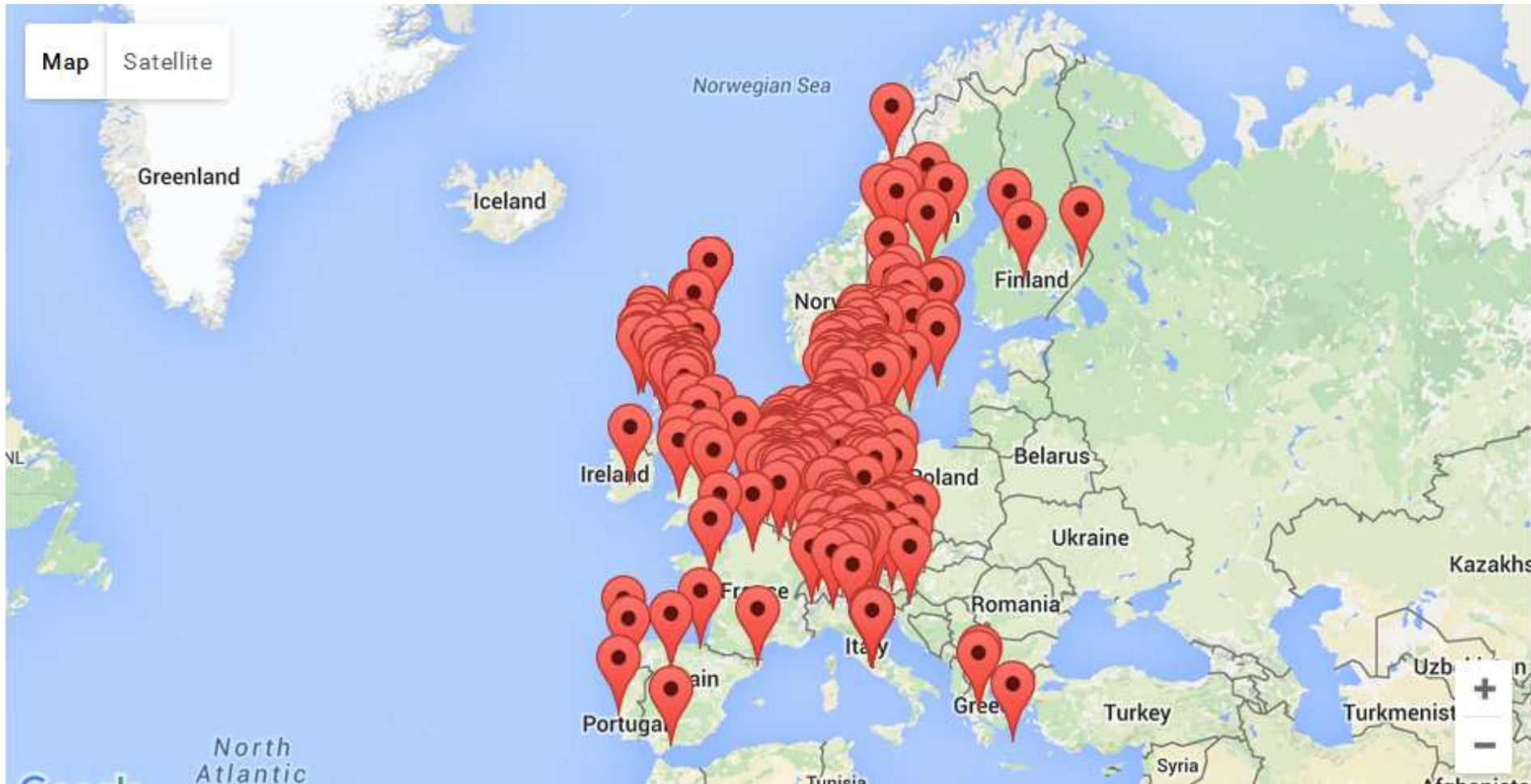

Wat is REScoop.eu?

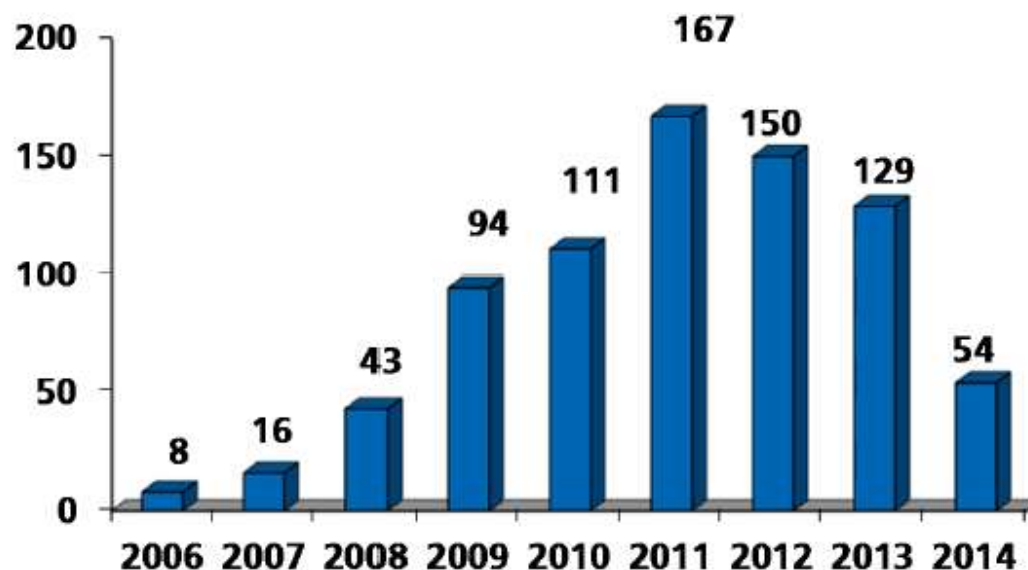
- Europese federatie
- formeel opgericht eind 2013 door Ecopower (BE), De Windvogel (NL), Enercoop (FR) en Somenergia (ES)
- leden: nationale federaties van REScoops of REScoops zelf
- nu: Duitsland, België, Nederland, Frankrijk, Denemarken, Spanje, Italië, Griekenland, Ierland, UK, Kroatië, Portugal, (Brazilië, Zuid-Afrika)
- vertegenwoordigt meer dan de helft van 3000 gekende REScoops, <600.000 mensen, 2 miljard € investering
- sectororganisatie binnen Cooperatives Europe (ICA)
- belangenvertegenwoordiging op EU niveau en ontwikkelen van diensten voor de leden in samenwerking met de 'Community Energy Coalition'

Waar vind je REScoops?

Meestal jonge REScoops

- › bv. Duitsland: 800 sinds 2006
- › maar: tendering van steun (implementatie van EU State Aid Guidelines) heeft negatief effect op oprichting nieuwe REScoops: leggen zich nu meer toe op stads/wijkverwarming

Soms REScoops van een eeuw

- › Italië: Zuid-Tirol: productie, distributie en levering, maar moeten ze nu ontbundelen?
- › bv. E-werk Prad, Zuid-Tirol (IT) en SEV

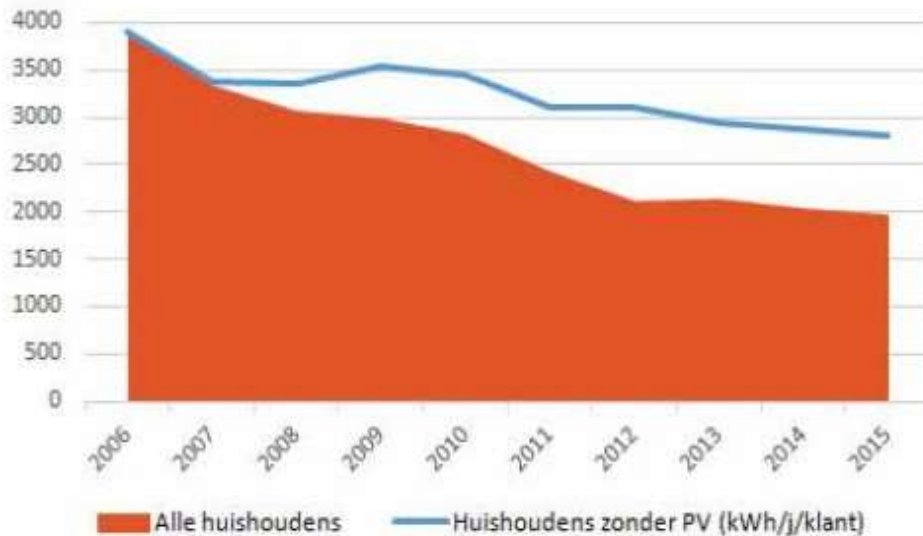
Volledig afwezige REScoops

- › Oost Europa: coöperaties worden geconnoteerd met communisme...

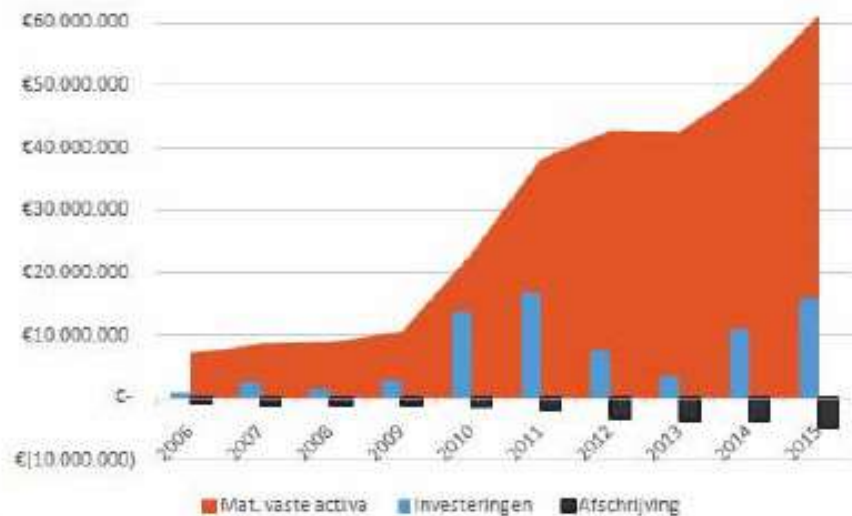
De energietransitie is ontketend

Gemiddeld verbruik

- › van fossiele/nucleaire brandstoffen naar HE
- › van het verspillen naar het besparen van energie
- › van gecentraliseerde naar meer gedecentraliseerde productie
- › groeiend aantal prosumers
  - › privaat thuis: PV/zonneboiler
  - › samen: REScoops of CEI

Waarde van de installaties

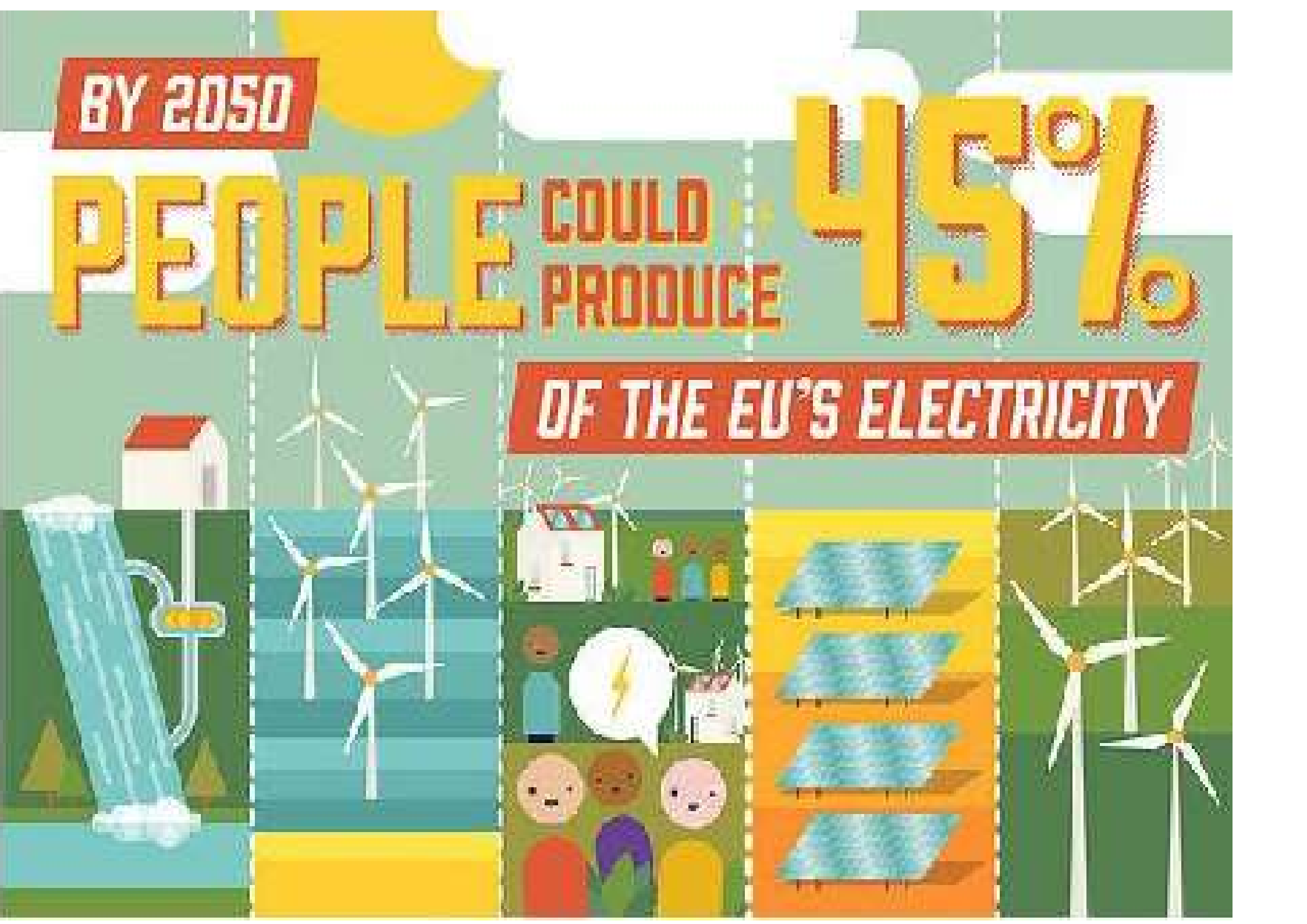

BY 2050

PEOPLE COULD PRODUCE 45%

OF THE EU'S ELECTRICITY

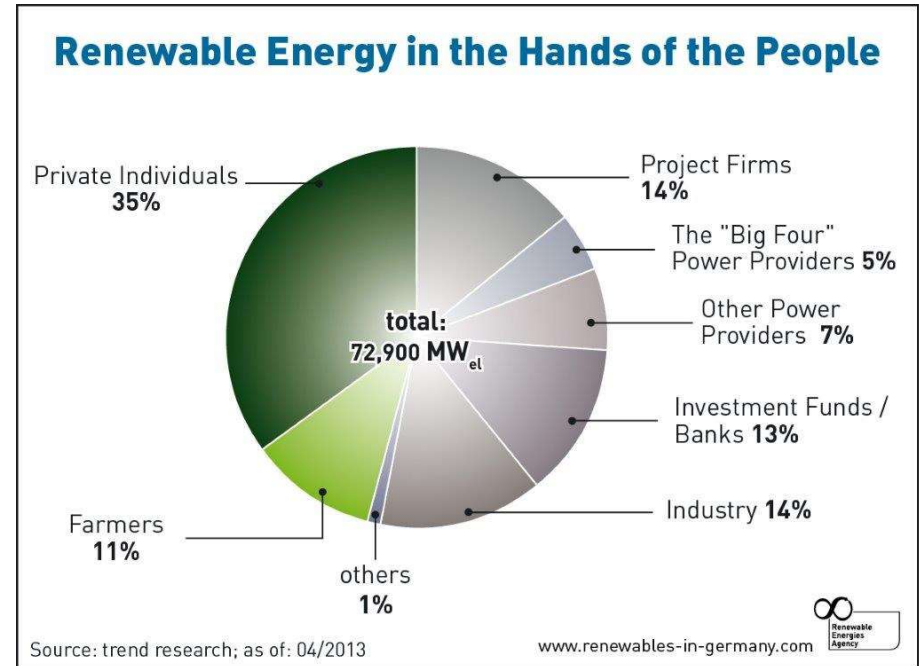
Voorbeeld: de energietransitie in Vlaanderen

- › wordt door de burgers en KMO's betaald:
  - › als consument (GSC: 90% doorgerekend aan kleine consumenten)
  - › als belastingbetalers
  - › als spaarder
- › is een unieke kans voor de burgers om te kiezen of ze
  - › passief blijven en het ondergaan
  - › actief worden en ...

De energietransitie in Vlaanderen

- › tot nu: laag hangend fruit
- › 4% in handen van burgers / in Duitsland bijna 50% in 2013
- › VITO/Federaal Planbureau : 400 B€ investeringen nodig voor de energietransitie in BE tot 2050
- › spaargeld (BE): <250 B€
- › kost import energie: 20 B€/yr?
- › bewustwording, acceptatie en participatie van burgers in de investeringen is cruciaal

Burgers bij alles betrekken: beste model (www.we-engage.eu)

The screenshot shows a web browser window with the address bar displaying www.we-engage.eu. The website header features the logo for WISEPower WE Engage Toolkit, a search bar, and a language dropdown menu set to English. A navigation menu includes links for About, Developers, Communities, Local Authorities, Others, Country Data, Links & News, Contact Us, and Glossary. The main content area has a large banner with the text "WELCOME TO THE WE ENGAGE TOOLKIT" and the tagline "Wind Energy: Engage, Involve, Energise!". The banner image depicts a rural landscape with wind turbines, power lines, and a group of people, overlaid with white line-art icons of question marks and a person. Below the banner, the "Coordinated by" section lists EWEA, and the "Supported by" section lists various organizations including EWEA (BE), Acciona (ES), Terna (GR), Scottish Government (UK), CnES (UK), GBS (DK), Provincia di Savona (IT), DUNEA (HR), APERe (BE), AEE (ES), REScoop.be (BE), Fraunhofer (DE), dena (DE), and UNDP Croatia (HR). A disclaimer at the bottom states that the sole responsibility for the content lies with the authors and that the European Commission is not responsible for any use of the information.

RESCOOP.eu

wisepower | Wind Energy: ...

www.we-engage.eu

Zoeken

WISEPower
WE Engage Toolkit

Search...

Language English

About Developers Communities Local Authorities Others Country Data Links & News Contact Us Glossary

WELCOME TO THE WE ENGAGE TOOLKIT

Wind Energy: Engage, Involve, Energise!

WE ENGAGE TOOLKIT

Coordinated by
EWEA

Supported by
EWEA (BE) | Acciona (ES) | Terna (GR) | Scottish Government (UK) | CnES (UK) | GBS (DK) | Provincia di Savona (IT) | DUNEA (HR) | APERe (BE) | AEE (ES) | REScoop.be (BE) | Fraunhofer (DE) | dena (DE) | UNDP Croatia (HR)

The sole responsibility for the content of this webpage lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Communities. The European Commission is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

© 2015 WISE Power - All rights reserved

REScoop.eu aanbevelingen aan beleidsmakers en burgers van Europa

- › Hou de 'common goods' in burgerhand
- › Hou de productie/winsten zo lokaal mogelijk
- › Hou/neem de transport- en distributienetten in de handen van burgers/prosumenten
- › Verspreid en vervoeg de REScoop-beweging in Europa

Doe mee met REScoop-beweging

- › word lid van een bestaande REScoop
- › start een nieuw lokale REScoop
  - › breng mensen rond een keukentafel
  - › vraag professioneel advies over REScoops: REScoop.eu/
[RescoopNL/Hier Opgewekt/ODE NL](http://RescoopNL/HierOpgewekt/ODENL)
  - › professioneel advies over coöperaties
- › REScoop.eu Europese projecten
  - › REScoop MECISE
  - › REScoop Plus
  - › Wisegrid
  - › ? Ourwind ?